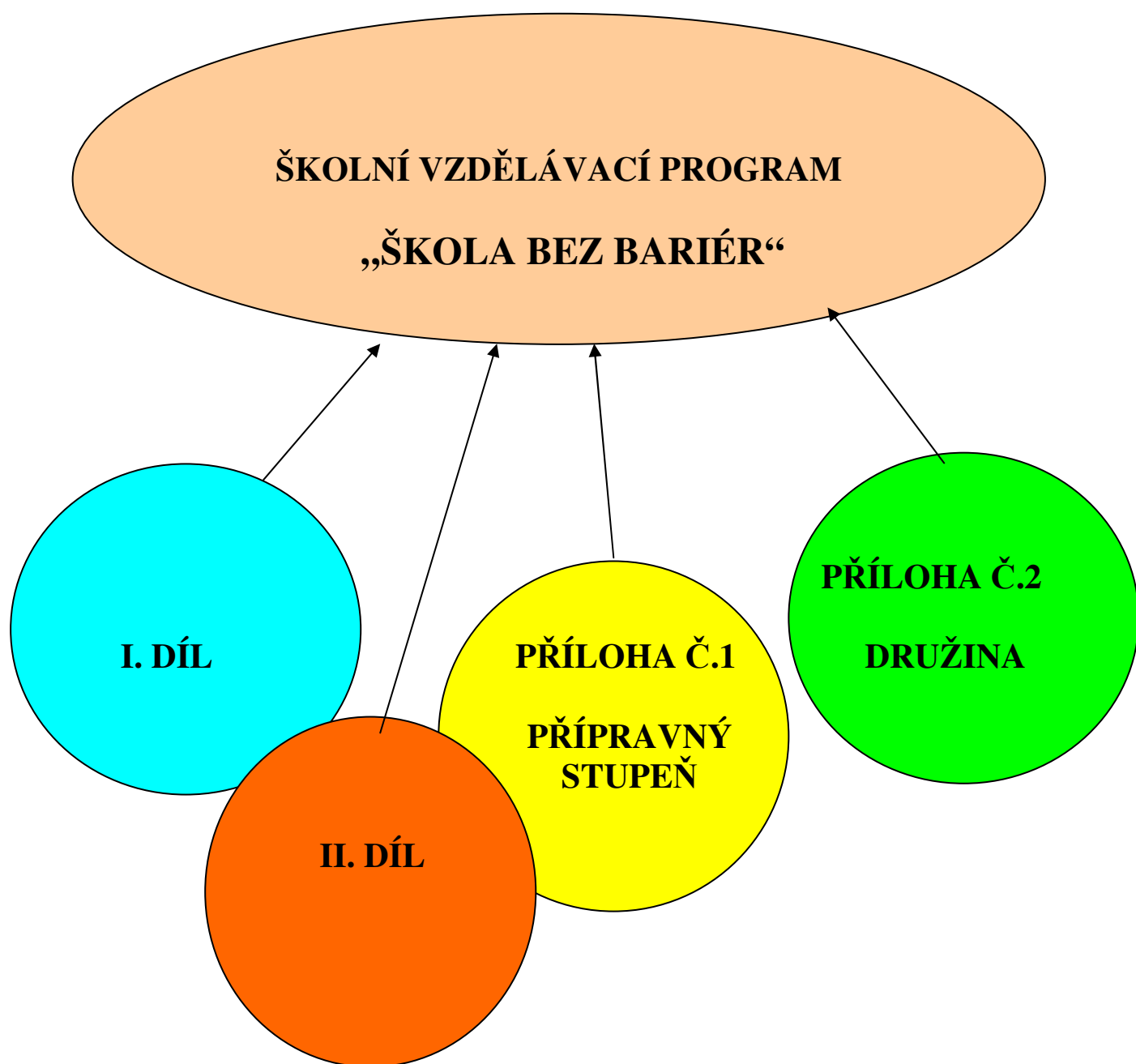

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ DIAKONIE ČCE MERKLÍN

OBSAH

1. Identifikační údaje.....	4
2. Charakteristika školy.....	5
2.1. Úplnost a velikost školy.....	6
2.2. Vybavení školy.....	8
2.3. Charakteristika pedagogického sboru.....	9
2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	9
2.5. Spolupráce.....	10
2.6. Nabídka školy.....	10
3. Charakteristika ŠVP.....	11
3.1. Zaměření školy.....	11
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence.....	12
3.3. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení.....	26
3.3.1. Základní škola speciální-charakteristika oboru vzdělání.....	26
3.3.2. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	28
3.4. Začlenění průřezových témat.....	30
3.4.1. Osobnostní a sociální výchova.....	30
3.4.2. Multikulturní výchova.....	36
3.4.3. Enviromentální výchova.....	39
4. Učební plán.....	43
4.1. Tabulace učebního plánu I.DÍL.....	43
4.2. Poznámky k učebnímu plánu I. DÍL.....	44
4.3. Tabulace učebního plánu II. DÍL.....	45
4.4. Poznámky k učebnímu plánu II.DÍL.....	46
5. Učební osnovy I.DÍL.....	47
5.1. Jazyková komunikace.....	47
5.1.1. Čtení.....	91
5.1.2. Psaní.....	77
5.1.3. Řečová výchova.....	118
5.2. Matematika a její aplikace.....	150
5.2.1. Matematika.....	150
5.3. Informační a komunikační technologie.....	178
5.3.1. Informační a komunikační technologie.....	178
5.4. Člověk a jeho svět.....	188
5.4.1. Člověk a jeho svět.....	188
5.5. Člověk a společnost.....	219
5.5.1. Člověk a společnost.....	219
5.6. Člověk a příroda.....	237
5.6.1. Člověk a příroda.....	237
5.7. Umění a kultura.....	262
5.7.1. Hudební výchova.....	262
5.7.2. Výtvarná výchova.....	290
5.8. Člověk a zdraví.....	309
5.8.1. Výchova ke zdraví.....	309
5.8.2. Tělesná výchova.....	319
5.8.3. Zdravotní tělesná výchova.....	355
5.9. Člověk a svět práce.....	382
5.9.1. Člověk a svět práce.....	382

6. Učební osnovy II.DÍL	431
6.1. Člověk a komunikace.....	431
6.1.1. Rozumová výchova.....	431
6.1.2. Řečová výchova.....	449
6.2. Člověk a jeho svět.....	461
6.2.1. Smyslová výchova.....	461
6.3. Umění a kultura.....	478
6.3.1. Hudební výchova.....	478.
6.3.2. Výtvarná výchova.....	496
6.4. Člověk a zdraví.....	507
6.4.1. Pohybová výchova.....	507
6.4.2. Zdravotní tělesná výchova.....	519
6.4.3. Rehabilitační tělesná výchova.....	528
6.5. Člověk a svět práce.....	538
6.5.1. Pracovní výchova.....	538
7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	558
7.1. Pravidla pro hodnocení žáků.....	558
7.2. Autoevaluace školy.....	573

Příloha č.1

ŠVP Přípravný stupeň

Příloha č.2

ŠVP Družina

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV ŠVP	ŠVP pro obor vzdělání základní škola speciální	„ŠKOLA BEZ BARIÉR“
PŘEDKLADATEL		
	Název školy	ZŠ speciální Diakonie ČCE Merklín
	Adresa školy	Husova 346, 334 52 Merklín
	Odloučené pracoviště	Pod Nemocnicí 117/2, 342 01 Sušice
	Součásti školy	ZŠ speciální IZO:108 005 747 Přípravný stupeň IZO:110 100 697 Družina IZO 164 101 705 Výdejna jídelna IZO 164 101 535
	IČ	71197583
	Ředitel	Mgr. Ivana Kováčová
	Bankovní spojení	188 716 712/0300
	DIČ	
	Identifikátor	600 022 994
	IZO ředitelství	600 088 600
	Telefon/fax	37791/2030
	E-mail	spec.skola.merklin@seznam.cz
	Adresa internetové stránky	www.specialniskolamerklin.cz
	Právní forma	Školská právnická osoba
	Koordinátor ŠVP	Mgr. Ivana Kováčová Bc. Olga Hurtová Magda Skřivanová Bc. Ilona Hrdová
ZŘÍZOVATEL	Název	Diakonie ČCE
	Adresa	Belgická 22, 120 00 Praha
	Kontakty	242487814
PLATNOST DOKUMENTU OD	Datum	1.9. 2010
	Podpis ředitele	
	Razítko školy	

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Úplnost a velikost školy

- Škola se nachází v Plzeňském kraji, v obci Merklín u Přeštic.
- Škola má zřízeno odloučené pracoviště v Sušici.
- Škola je plnotřídní, tvoří ji 1. stupeň i 2. stupeň ZŠ speciální.
- Ve škole je operativně otevíráno tolik tříd, kolik potřebuje škola pro vhodnou organizaci práce, individuální přístup a kvalitní výchovu a vzdělávání
- Škola organizuje kurzy pro doplnění základů vzdělání denní i večerní.

Součásti školy

součásti školy	kapacita
Základní škola speciální	36
Přípravný stupeň ZŠ speciální	7
Družina	36
Výdejna jídelna	43

Třídy

- Dle vyhlášky č. 73/2005 O vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných § 10 odst.1 má třída, oddělení a studijní skupina zřízená pro žáky s těžkým zdravotním postižením nejméně 4 a nejvíce 6 žáků.
- Dle §8, odst. 6 ve třídách, odděleních a studijních skupinách určených pro žáky s těžkým zdravotním postižením mohou zabezpečovat výchovně vzdělávací činnost souběžně 3 pedagogičtí pracovníci, z nichž 1 je asistent pedagoga.
- **KURZ PRO DOPLNĚNÍ ZÁKLADŮ VZDĚLÁNÍ DENNÍ**

Věkové složení žáků

Součást školy	Věk
Přípravný stupeň	5-8
ZŠ speciální	8-26
Družina	8-26

2.2. Vybavení školy

Materiální vybavení

- **didaktické pomůcky**-(komunikátory světelné i hlasové, hmatové stimulátory, sady obrázků, hmatové knihy, vkládačky, světelné panely, magnetické a kobercové tabule...),
- **speciální třídy pro děti s diagnózou autismus**
- **rehabilitační pomůcky** (balanční kruh, rehabilitační židle, míče, šikmá plocha, míčkový bazén, lehátka, ortoped, chodítko, polohovací kostky, rehabilitační válec, tunel, rehabilitační míče, overball, masírovací míčky, posilovací gumy, překážková dráha, žíněnka, dřevěná houpačka, polohovací vaky, polohovací bumerang
- **hračky** (plyšové, stavebnice, puzzle, skládačky, korálky, auta, kuchyňky, panenky, motorické hry)
- **výtvarné potřeby**
- **hudební nástroje** (Orffovy nástroje, kytara, varhany, metalofon, zvonkohra).
- **Sportovní potřeby** (kuželky, švihadla, míčky, provaz silný, drátěnky, lano, podložky na cvičení, žíněnky šikmé, basketbalový stojan, minibasket závěsný, dětské chůdy, míče, dřevěná houpačka, verba, míč nas fotba, míč na basketbal, míč na volejbal, cvičební padák, kruhová 4 dílná podložka, síť, gymnastikball velký, malý, ovál)

Prostorové vybavení

- **Pracoviště Merklín**

Hlavní část školy je umístěna v obci Merklín v budově bývalého zdravotnického střediska a lékárny v obci Merklín. V této budově jsou třídy speciální školy, jídelna, herny . Rehabilitační pracovna je umístěna v budově naproti škole , kde mimo jiné sídlí i dětský a praktický lékař. Další tři učebny máme v budově 1. stupně ZŠ Merklín. V současné době máme zpracován projekt na rekonstrukci a přístavbu hlavní budovy školy „Škola bez bariér“ . Tento projekt jednoznačně přispěje ke zkvalitnění výchovy a vzdělávání a k zajištění komplexní péče o naše žáky.

- **Zahrada –Učebna pod modrou oblohou**

V obci Merklín se v blízkosti školní budovy nachází školní zahrada, která slouží k výuce, relaxaci i rehabilitaci žáků. Na zahradě jsou různé zóny- odpočinková, sportovní, relaxační a vzdělávací. Zahrada je při vhodném počasí využívána denně .

- **Odloučené pracoviště Sušice**

Pracoviště v Sušici je umístěno v areálu nemocnice v Sušici vedle budovy denního centra Klíček, který je součástí Střediska Diakonie ČCE Radost Merklín. Novou budovu odloučeného pracoviště, kterou nám zrekonstruovalo město Sušice využíváme od 1.9. 2009. Je zde zázemí pro 12 žáků ze Sušice a okolí. Budova je bezbariérová, jsou tam dvě učebny, herna, jídelna sociální zařízení a zázemí pro zaměstnance. Součástí budovy je i krytá terasa a zahrada.

- **Pracoviště Človíček Plzeň**

Ve Středisku Diakonie ČCE Plzeň – ve Středisku Človíček zajišťujeme základní vzdělání dětem s těžkým kombinovaným postižením tak, že k nim denně dojíždí učitelka, vychovatelka a asistentka pedagoga z kmenové školy v Merklíně. Tito žáci by jinak neměli možnost denně se vzdělávat na takové úrovni, aby to přispívalo k rozvoji celkové osobnosti dítěte.

Technické vybavení

- **Počítače**

Škola je velmi dobře technicky vybavena. V každé třídě je umístěn počítač s kvalitní obrazovkou a programovým vybavením, ve 2 třídách je k počítači připojena dotyková obrazovka, využíváme speciální myš a speciální velkou klávesnici. Celkem je ve škole včetně odloučeného pracoviště 10 počítačů včetně programového vybavení. O počítačovou síť se stará správce sítě.

- **Interaktivní tabule**

Škola je vybavena interaktivní tabulí Smart Board a programovým vybavením s tím spojeným.

- **Výukové programy**

Škola disponuje velkým množstvím školních výukových programů:

- **Tiskárny, kopírky a faxy**

Škola vlastní 5 multifunkčních zařízení, která slouží k tisku, kopírování, scanování.

- **Další technické vybavení**

K dalšímu technickému vybavení patří 3x digitální fotoaparát, 1x kamera, 1x digitální kamera, přístroje na tvorbu a vazbu dokumentů, značkovací přístroj (popisovač), 2x skartovačka, myčka na nádobí.

Hygienické podmínky

Škola využívá umyvadla s tekoucí studenou i teplou vodou v každé třídě. Všechna umyvadla jsou vybavena tekutým mýdlem a jednorázovými papírovými ručníky. Každý den je prováděn úklid na vlhko za použití běžných mycích prostředků a desinfekce. V místnostech se udržuje přiměřená teplota a jsou pravidelně větrány. Světelná hygiena je zajištěna možností regulace přístupu světla a slunečních paprsků horizontálními žaluziemi. V celém areálu školy platí zákaz kouření a požívání alkoholu nebo jiných škodlivých látek. Škola je pod pravidelnou kontrolou hygienické stanice.

Stravovací podmínky

- **Merklín**

Stravování žáků školy je zajištěno formou náhradního stravování. Stravování má škola smluvně zajištěno se Střediskem Diakonie ČCE Radost Merklín. Poskytujeme dětem ranní svačiny, obědy a odpolední svačiny. Ve škole je zřízena výdejna jídelna. Obědy se dovážejí v termovárnících a kontroluje se správná teplota vydávaného jídla teploměrem. Rodiče žáků mají možnost odhlásit žákům oběd do 7.30 hodin.

- **Sušice**

Obědy máme smluvně zajištěné ve školní jídelně Nuželická. Obědy se do školní výdejny dovážejí v termovárnících a teplota oběda se kontroluje teploměrem.

Psychosociální podmínky

V rámci školního vyučování probíhají činnosti v prostředí pohody a otevřeného partnerství v komunikaci, v příznivém sociálním klimatu, v partnerské spolupráci a empatickém duchu. Činnosti ve škole odpovídají mentálním a fyzickým schopnostem žáků, kteří jsou k těmto činnostem vhodně motivováni. Atmosféra stabilních pravidel, spravedlnosti a spolupráce vede

k psychické stabilitě jednotlivých žáků. Veškerá činnost pedagogických pracovníků je zaměřena v první řadě na respekt ke schopnostem, možnostem a potřebám žáka a k jeho osobní i rodinné situaci. Pedagogičtí pracovníci se pravidelně účastní individuální supervize.

Ekonomické

Finanční zajištění provozu školy a platy zaměstnanců jsou umožněny jednak dotacemi z MŠMT, dále financemi z grantů a školného (výši schvaluje školská rada a hradí ho zákonní zástupci žáka). Akce školy s potřebou platby (divadlo, muzeum...) hradí zákonní zástupci. Zlepšení ekonomických podmínek školy může být podpořeno sponzorskými dary pro tento účel.

BOZP A PO

- Škola je povinna žákům zajistit fyzickou, sociální a emocionální bezpečnost.
- Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků jsou ustanoveny vnitřním řádem školy. S tímto řádem jsou seznámeni zákonní zástupci žáka i pedagogičtí pracovníci.
- Za bezpečnost žáků ručí odpovědný pracovník (pedagog, asistent i dobrovolník), který je průběžně proškolen zdravotníkem školy a bezpečnostním technikem.
- Při jakémkoli úrazu vede pedagogický pracovník záznam o úraze v knize úrazů, aby byla možná jeho formální doložitelnost.
- Prostředky první pomoci má pedagogický pracovník běžně dostupné.
- Za zdravotní problémy a úrazy způsobené zdravotním stavem žáka pracovníci školy neodpovídají.
- Při neobvyklých situacích jako např. nevyzvednutí žáka ze školy v dohodnutý čas budou kontaktováni zákonní zástupci žáka, popř. Policie ČR. Dále se bude postupovat podle platných předpisů a norem.
- Při havarijních a krizových situacích (bombový útok, havárie plynu, vody, kanalizace..., náhlý havarijní stav budovy, přírodní katastrofy, trestné činy jako např. nepovolené vniknutí do objektu, narušení bezpečnosti objektu...) je vypracován evakuační plán a řád.
- Evakuační postupy jsou pravidelně se žáky procvičovány jednou ročně.
- Škola si vyhrazuje právo v případě závažného ohrožení žáků a budovy (např. hrozba bombového útoku) zrušit výuku.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

- Pedagogický sbor školy se skládá z 22 pedagogických pracovníků.
 - 1x ředitelka školy
 - 2x zástupce ředitele školy
 - 6x učitelka
 - 2x vychovatelka
 - 11x asistentka pedagoga
- Pedagogičtí pracovníci, kteří nesplňují kvalifikaci si tuto kvalifikaci průběžně doplňují.
- Pedagogický sbor je průběžně doplňován dle aktuálního stavu školy.
- Ve škole pracují další pracovníci na Dohodu o provedení práce nebo na Dohodu o provedené činnosti.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Projekt „Zelená učebna pod modrou oblohou“

Projekt „Asistent pedagoga“

Projekt „Zůstat ve spojení“

Projekt „Škola bez bariér“

Projekt „Zkvalitňování výchovy a vzdělávání v ZŠ speciální Merklín“

2.5. Spolupráce

- **Obecní úřady-** Velmi dobrá je spolupráce s OÚ Merklín. Jde o spolupráci oboustrannou, vztahy jsou více než kladné.
- **Krajský úřad Plzeňského kraje-** Navázali jsme též kontakt s Krajským úřadem Plzeňského kraje, odborem školství, mládeže a sportu.
- **Západočeská universita Plzeň- Pedagogická fakulta-** Velmi přínosná je též spolupráce se Západočeskou univerzitou, katedrou pedagogiky. Studenti fakulty absolvují v naší škole odborné praxe.

- **Základní školy**

- ZŠ Merklín
- ZŠ Holýšov
- ZŠ Staňkov
- ZŠ Sušice

- **Místní organizace**

- Významná je též spolupráce s místní organizací AVZO Merklín
- o.s Jitřenka v Kozolupech, kam jezdíme s dětmi na hipoterapii.

- **Zdravotní ústav v Plzni**

Spolupracujeme též se Zdravotním ústavem v Plzni, který uspořádal pro naše žáky i rodiče několik akcí ke zdravému životnímu stylu a dalším tématům.

- **Speciálně pedagogická centra a další organizace**

- **Spolupráce s rodiči**

- Velmi důležitá pro naši práci je spolupráce s rodiči
- Škola je s rodiči denně v kontaktu formou zápisů do notýsků
- Rodiče mohou využít individuálních konzultací ve škole
- Škola pořádá pro děti a rodiče víkendové akce
- Každé pololetí nabízíme rodičům možnost konzultovat tvorbu školních individuálních plánů
- 4x do roka pořádáme rodičovské odpoledne s přednáškou

Velmi si vážíme spolupráce se všemi:

- SPC Plzeňského kraje
- občanským sdružením APLA Praha,
- dětskými lékaři
- psychology
- Pedagogicko psychologickou poradnou

Středisko Diakonie ČCE Merklín, Plzeň, Rokycany

Velmi významná je i spolupráci se střediskem Diakonie ČCE Radost v Merklíně, Plzni a Rokycanech

Se vznikem odloučeného pracoviště v Sušici vznikly i nové vazby a spolupráce na sušicku. Velmi nás těší vstřícný přístup Městského úřadu v Sušici, představitelů města Sušice, nemocnice Sušice, a dalších institucí.

2.6. Nabídka školy

- Výchova a vzdělávání žáků s mentálním postižením, kombinovanými vadami a autismem
- Zájmová činnost pro žáky školy v rámci družiny:(kroužek plavání, muzicírování, keramika, počítače, kouzelné malování, vaření , ekologický kroužek, sportovní kroužek)
- Doprava žáků do školy a ze školy
- Stravování (2x svačina, oběd)
- Školy v přírodě
- Víkendové akce pro rodiče i celé rodiny
- Hipoterapie
- Ergoterapie
- Canisterapie
- Muzikoterapie
- Fyzioterapie
- Logopedie
- Rehabilitace
- Praxe studentů
- Kurz pro doplnění základů vzdělání denní
- Kurz pro doplnění vzdělání večerní
- Individuální plány žáků
- Individuální pohovory s rodiči
- Alternativní komunikace
- Zapůjčení odborné literatury
- Poradenství
- Denní biblické chvílky
- Akce se ZŠ
- Spolupráce s dalšími školami

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Zaměření školy

- Základní škola speciální v Merklíně poskytuje vzdělávání žákům s takovou úrovní rozumových schopností, která jim nedovoluje zvládat požadavky obsažené v RVP ZV-LMP ,ale umožňuje jim,aby si ve vhodně upravených podmínkách a při odborné pedagogické péči osvojovali základní vědomosti,dovednosti a návyky.
- Vzdělávací proces se přizpůsobuje úrovni psychického a fyzického rozvoje žáků.
- Vzhledem k variabilitě schopností a různé úrovně vědomostí a dovedností je nezbytné uplatňovat přístupy odpovídající vývojovým a osobnostním specifikům žáků,za přispění nejvyšší míry podpůrných opatření.
- Škola zajišťuje vzdělávání žákům i s nejtěžšími formami mentálního postižení, žákům s postižením více vadami(MP+tělesné vady,MP+zrakové i MP+sluchové postižení, MP+ PAS).

Cílem školy je:

- poskytovat základy vzdělání žáků se středně těžkým mentálním, těžkým a kombinovaným postižením
- věnovat se výchově a vzdělávání dětí s PAS
- poskytovat žákům individuální přístup
- dodržovat zásady pozitivní motivace
- zaměřovat výchovu a vzdělání k dosažení maximálně možné socializace žáka
- podporovat manuální činnosti v souvislosti s předpokládanou profesní orientací
- upřednostňovat rozvoj komunikačních schopností
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- poskytnout logopedickou péči a zdravotní tělesnou péči
- podporovat zdravý životní styl
- umožnit základní dovednosti s výpočetní technikou
- bezpečné školní prostředí, vztahy vzájemné pomoci a respektu
- poskytnutí odborného poradenství – SPC
- posilovat kladný vztah k přírodě a podílet se na ochraně přírody
- vytvářet kladný vztah k práci
- vybavovat žáky vědomostmi, dovednostmi a návyky, umožňující zapojení do běžného praktického života
- učit žáky uvědomovat si svá práva a plnit své povinnosti
- zajistit žákům komplexní péči

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence

Vzdělávání navazuje od přípravného stupně do posledního ročníku školy. Veškeré dovednosti a návyky se dále rozvíjí i v mimoškolních aktivitách (v družině, školním klubu).

Rozdělení žáků do tříd vychází z úrovně jejich indiv. schopností a potřeb. Režim dne je rozdělen na pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry. Dle potřeb a individuality žáka může být vytvořen IVVP.

Vzdělání je doplněno různými formami rehabilitační tělesné výchovy, relaxačních činností, ergoterapie, hipoterapie, kanisterapie, logopedie. Ve všech třídách se pracuje i s alternativními a augmentativními formami komunikace (Výměnný obrázkový komunikační systém-VOKS, piktogramy, fotografie, předměty, znak do řeči).

Při výchově se snažíme vytvořit optimální podmínky, které vyžadují především přátelskou atmosféru, klidné a nestresující prostředí poskytující pocit jistoty a bezpečí a umožňující koncentraci na práci - pro jejich předpoklad úspěšného vývoje v rámci jejich stupně postižení.

- Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí.
- Klíčové kompetence jsou souhrnem dovedností, vědomostí, postojů, hodnot a schopností, důležitých pro uplatnění každého člena společnosti a které vycházejí z RVP ZŠS.
- Při získávání a utváření klíčových kompetencí je prvořadá a rozhodující úloha učitele, motivace a průběžné vedení, podpora a pomoc.
- V tomto náročném procesu je nutno bezvýhradně respektovat individuální zvláštnosti a míru mentálního znevýhodnění jednotlivých žáků.
- Absolvent ZŠ speciální by měl dokázat vyjádřit své potřeby, orientovat se ve svém nejbližším okolí, zvládat sebeobsluhu a mít vytvořené základní hygienické, pracovní a společenské návyky. Měl by umět komunikovat se svým okolím, umět vyhledat pomoc a orientovat se v základních rodinných vztazích. Ovládat základy trivie (čtení, psaní, počítání) a dle svých možností je použit v běžném praktickém životě.

I.DÍL ŠVP

KOMPETENCE K UČENÍ

Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:	Výchovně vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání • Ovládá základy porozumění řeči a využívá je ke svému vzdělávání • Používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky. • Vybere z výukových materiálů potřebnou informaci podle pokynů, správně určí použitelnost informačního textu. • Dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • Chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků a dovedností. • Používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života • Ovládá elementární způsoby práce s počítačem • Uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích • Vybaví si teoretické vědomosti při pracovních úkonech, zvládne jejich následnost a má představu o výsledku své práce. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vybíráme vhodné metody pro zvládnutí trivia • Analyticko-syntetickou, genetickou či jinou metodou čtení provádíme nácvik čtení slov i vět potřebných pro praktický život. • Používáme alternativní metody výuky psaní v případě problémů písemné komunikace (psaní na počítači, hůlkové písmo) • Zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvoj zrakové a sluchové paměti • Zadáváme úkoly a osamostatňujeme žáky při vyhledávání informací formou modelových situací a později přímo v terénu. • Modelovými situacemi trénujeme spojení znaků s vlastním prožitkem, tak aby došlo k vytvoření vzorce chování. • Podporujeme počítačovou gramotnost žáků využíváním výpočetní techniky při výuce. • Podporujeme samostatnost žáků při práci na počítači. • nacvičujeme zapamatování si dvou a více úkonů po sobě jdoucích, dodržujeme stejný postup a postupně zvyšujeme náročnost • Využíváme výletů a exkurzí k rozvíjení slovní zásoby. • Vytváříme modelové situace v konverzačních cvičeních. • Vytváříme situace, při kterých se musí žák písemně vyjádřit. • Vybíráme vhodné metody pro zvládnutí mluvené podoby jazyka. • Rozvíjíme schopnost aktivně pracovat s textem a provádět početní operace při práci na počítači. • Individualizujeme výchovně vzdělávací činnost • Respektujeme individuální schopnosti a předpoklady žáka i jeho aktuální zdravotní stav. • Používáme odlišných textů dle velikosti písma, obrázků nebo piktogramů. • Používáme učební a informační materiály, knihy, dotazníky, letáky a mediální prostředky. • Využíváme komunikační knihy, komunikační tabulky. • Vytváříme takové situace, ve kterých má žák radost z učení i pohybových aktivit. • Opakujeme a upevňujeme získané vědomosti a procvičujeme konkrétní dovednosti. • Pozitivně hodnotíme dílčí kroky a tím podporujeme vytrvalost. • Důsledně dbáme na jednotnou terminologii. • Vytváříme příležitosti k využívání informačních zdrojů. • Podporujeme využívání učebnic, učebních textů, pracovních sešitů, pracovní listy a dalších dostupných názorných pomůcek., cvičebních pomůcek. • Dbáme na správné užívání termínů, znaků a symbolů.

	<ul style="list-style-type: none"> • Plánujeme činnosti a vysvětlujeme jejich účel. • Motivujeme žáky k zájmu o učení - nabízíme témata, která jsou jim známá nebo je zajímají. • Motivujeme žáky k zájmu o sport a umění – nabízíme vhodná cvičení, hry, která jsou jim známá nebo je baví. • Zábavnou formou výuky a častým střídáním činností se snažíme udržet pozornost žáků. • Činnosti směřujeme k praktickému využití získaných znalostí a dovedností. • Vedeme žáky k vyhledávání potřebných informací. • Zařazujeme projekty, práci na školním pozemku, v dílně, cvičné kuchyni a tím umožňujeme využití teoretických poznatků v praxi.
--	--

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:	Výchovně vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • Řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností • Vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností • Nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • Ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepředkládáme žákovi hotovou informaci, ale úkol, které přizpůsobujeme jeho možnostem a schopnostem • Vedeme žáky k přemýšlení o problému a orientaci v něm a až následně k jeho řešení • Předkládáme žákovi osvědčené způsoby řešení • Zabráňujeme fixaci chybných řešení • Vytváříme pozitivní klima, ve kterém mají žáci pocit, že se mohou svěřit se svými problémy. • Umožňujeme žákům při jejich školních i osobních problémech konzultaci s pracovníky školy. • Měníme úkoly a upozorňujeme na odlišná řešení • Vytváříme situace v nichž žák využívá osvojené stereotypy • Nabízíme úkoly a cvičení, která vycházejí z reálného života • Nacvičujeme stereotypy správného chování v běžných životních situacích • Při mimoškolních aktivitách sledujeme, jak žák prakticky řeší problémové situace • Formou her denně opakujeme, procvičujeme a upevňujeme konkrétní dovednosti. • Nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení problémových situací. • Monitorujeme problematické situace a rozebíráme je. • Vytváříme problémové úlohy a situace, které přizpůsobujeme možnostem a schopnostem daného žáka pro samostatnou práci. • Nacvičujeme strategie řešení běžných problémů co se stane když... a seznamujeme s důsledky chybného rozhodnutí. • Umožňujeme zažít nečekanou situaci a hledáme společně řešení. Postupně směřujeme žáka k samostatnějšímu rozhodování. • Aplikujeme sociální učení (dopravní prostředky, instituce, kulturní akce, sportovní akce.)

	<ul style="list-style-type: none"> • Využíváme her a dramatizace. • Vysvětlováním v konkrétních situacích povzbuzujeme žáky k řešení problémů různými způsoby. • Při neúspěšném řešení nabízíme jiné cesty postupů, aby se žáci nenechali odradit nezdarem.
--	--

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	
Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:	Výchovně vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem • Rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • Vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • Chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • Chápe jednoduché běžné povely a pokyny, tělocvičné názvosloví • Zvládá jednoduchou formu písemné komunikace • Vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhájí svůj názor • Využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky, dokáže je použít jako zdroj informací a způsob dorozumívání • Využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci • Umí si přečíst a vyhledat základní údaje • Používá mluvený projev či alternativní formu komunikace tak, aby sdělil své potřeby či přání 	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváříme situace vhodné ke komunikaci • Podporujeme snahu o spontánní vyjádření • Vytváříme a používáme pomůcky pro alternativní komunikaci • Spolupracujeme s rodinou při zavádění jednotné formy alternativní komunikace • Aplikujeme alternativní a augmentativní komunikaci v každodenních situacích a vyzíváme k dialogu touto formou komunikace. • Přiměřeně rozvíjíme verbální či alternativní formu komunikace při rozhovorech, skupinových hrách i samotném projevu. • Vyžadujeme srozumitelnou odpověď na otázky. • Klademe důraz na naslouchání, následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu. • Na modelových situacích trénujeme komunikaci s druhou osobou, později využíváme besed. • Dramatizací nacvičujeme a trénujeme komunikaci v různých situacích. • Připravujeme slovní zásobu využitelnou k písemným sdělením. • Zadáváme úkoly zaměřené na komunikaci v širším sociálním prostředí. • Hrou procvičujeme použití technických, informačních a komunikačních prostředků. • Dbáme na integraci do širší společnosti. • vytváříme správné komunikační vzorce podle místa, osob,... • Klademe důraz na čtení a následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu. • Seznamujeme žáky s tištěnými materiály- dotazníky, apod. • Rozvíjíme čtenářskou gramotnost a slovní zásobu. • Vytváříme individuální deníky, kalendáře žáků a pozitivně motivujeme k jeho využití v komunikaci. • Jako jednu z možností komunikace podporujeme psaní a čtení emailu nebo SMS zprávy. • Podporujeme všechny možné způsoby komunikace (písmo, znaky, předměty, fotografie, symboly) • Vytváříme pozitivní klima a poskytujeme dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření • Učíme správně argumentovat • Jasně vymezujeme přijatelnou formu komunikace

	<ul style="list-style-type: none"> • Netolerujeme hrubé a nevhodné vyjadřování žáků • Používáme jednoduchá sdělení • Zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému. • Zadáváme jednoduché a srozumitelné pokyny a vyžadujeme jejich plnění • Zadáváme jednoduché a srozumitelné písemné pokyny a vyžadujeme jejich plnění. • Přípravujeme žáky na zvládnání komunikace s jinými lidmi či v mimořádných situacích • Vytváříme pravidla komunikace mezi žáky navzájem a mezi žákem a dospělou osobou. • Vedeme žáky k pozitivní prezentaci své osoby a školy na veřejnosti. • Zařazujeme projektovou výuku podporující komunikaci ve skupině • Podporujeme mimoškolní aktivity • Dramatizací a vlastním prožitkem nacvičujeme a trénujeme komunikaci v různých situacích. • Muzikoterapií, arteterapií, canisterapií a relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních prožitků a pocitů. • Využíváme Orffovy hudební nástroje ke komunikačním hrám.
--	---

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	
Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:	Výchovně vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Má základní představu o vztazích mezi lidmi • Orientuje se v prostředí, ve kterém žije • Podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • Uplatňuje základní návyky společenského chování • Navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • Rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky • Uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby • Prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky k rozlišování různých sociálních prostředí (rodina, škola, úřady...) a podporujeme vhodnou komunikaci • Pomocí fotografií s využitím prostředků AAK a verbální komunikací učíme děti poznat známé osoby, navázat s nimi kontakt a dorozumívat se s nimi verbálními i neverbálními formami komunikace. • Společnými činnostmi a prací ve skupině rozvíjíme vztahy mezi spolužáky. • Dramatizací a veřejným vystupováním upevňujeme základní společenské návyky. • Užíváme dramatizace, ukázky videa a na nich hodnotíme chování a hledáme nápravu. • Rozebíráme konkrétní situace, doporučujeme jak je řešit, poskytujeme telefonní čísla a nacvičujeme vzorce komunikace s policií, záchrankou atd. • Četbou a sledováním vhodných pořadů vytváříme představu o vztazích mezi lidmi. • Vyhledáváme a čteme názvy ulic, nápisy obchodů a úřadů. • Konverzačním cvičením a hrou přibližujeme životní role. • Dbáme na používání pozdravu, poděkování, oslovení i alternativní komunikací a jak je vhodně používat.

	<ul style="list-style-type: none"> • Zařazujeme práci ve skupinách a tím rozvíjíme sociální dovednosti potřebné k týmové spolupráci. • Vysvětlováním a besedami s odborníky upozorňujeme na možnosti nebezpečí a důsledky rizikového chování. • Rozhovorem, dramatizací, sledováním naučných pořadů zaměřených k rozpoznání nevhodného a rizikového chování seznamujeme žáky s možným psychickým a fyzickým zneužíváním vlastní osoby. • Podporujeme spolupráci s rodinou - rodinní příslušníci, orientace v místě bydliště. • Vyžadujeme dodržování společně stanovených pravidel chování. • Podporujeme návštěvy kulturních zařízení, pořádáme kulturní a sportovní akce, vedeme žáky k aktivní účasti. • Vytváříme situace při kterých si žáci ověřují získané sociální dovednosti (nakupování, pošta, dopravní prostředky, cestování...) • Srozumitelně a důrazně odmítáme nepřijatelné formy chování. • Vedeme žáky k pochopení významu řádu, respektujeme jejich práva a vyžadujeme důsledné plnění povinností. • Ke každému přistupujeme individuálně a rozvíjíme jeho jedinečnosti. • Vedeme žáky k poznání sebe sama. • Upozorňujeme na odlišnosti mezi mužem a ženou a jejich rozdílnými životními rolami. • Nepřehlízíme sexuální projevy žáků a přiměřeně je korigujeme. • Oceňujeme pozitivní emoce a projevy chování. • Vedeme žáky ke spontánnímu vyjádření emocí. • Rozvíjíme u žáků hudební cítění. • Vedeme žáky k začlenění do společnosti formou veřejných vystoupení. • Umožňujeme žákům prezentovat své hudebně-dramatické schopnosti na veřejnosti.
--	--

KOMPETENCE OBČANSKÉ	
Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:	Výchovně vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • Má povědomí o základních právech a povinnostech občanů • Dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití • Chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí • Dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob 	<ul style="list-style-type: none"> • Nabízíme a navštěvujeme kulturní a sportovní akce a poskytujeme zpětnou vazbu v chování žáka. • Zařazujeme aktivity (vycházky, exkurze) zaměřené k osvojení si vhodných způsobů chování a jednání na veřejnosti. • Podporujeme udržování kulturních a lidových tradic .(vyprávění, malování, vaření, zpěv, psaní) • Dbáme na uplatňování získaných zkušeností, dovedností, postojů a návyků v běžném životě. • Pozitivně hodnotíme kladné projevy chování. • Spolupracujeme se žákem při vytváření třídních a školních pravidel i písemnou formou. • V konverzačních cvičeních procvičujeme dodržování

	<p>domluvených pravidel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyžadujeme dodržování domluvených pravidel. • Respektujeme žáka jako partnera – jeho volby a rozhodnutí. • Vytváříme situace, ve kterých žák vnímá svá práva a povinnosti. • Rozvíjíme chápání nutnosti pravidel ve společnosti. • Netolerujeme nekamarádkové chování a odmítnutí pomoci. • Fixujeme vhodné návyky v péči o vlastní zdraví . • Upozorňujeme na možná nebezpečí ohrožující žáka v běžném životě • Důsledně dbáme na dodržování zavedeného systému péče o životní prostředí. • Na modelových situacích procvičujeme stereotypy chování při krizových situacích. • Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí a integrovaným záchranným systémem.
--	---

KOMPETENCE PRACOVNÍ	
Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:	Výchovně vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností • Zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech • Pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly • Soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • Respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • Přijímá posouzení výsledků své práce • Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů • Poznává, co dělá rád a dobře. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně a systematicky trénujeme zvládání hygienických návyků. • Formou didaktických her, modelových situací motivujeme, dohlížíme a procvičujeme hygienická pravidla. hygienické potřeby žáků automatizujeme. • Poskytujeme dostatečný časový prostor pro jejich získání • Usilujeme o nejvyšší možnou samostatnost. • K práci a cvičení motivujeme a podáváme jasné a srozumitelné pokyny odpovídající žakovým schopnostem. • Vytváříme vhodné situace pro upevnění jednoduchých pracovních cvičebních postupů. • Vybíráme pro žáka atraktivní činnosti, které ho motivují dokončit zadaný úkol. • Vhodným výběrem činností a kladným přístupem udržujeme pozornost žáků a chuť pracovat. • Do výuky zařazujeme společné projekty, slovně i příkladem vedeme k pomoci ostatním a k práci na společném díle. • Vhodnou formou hodnotíme výsledky práce. • Před započatím činnosti pravidelně upozorňujeme na zásady bezpečnosti při dané práci nebo cvičení. • Nacvičujeme a trénujeme modelové situace vedoucí k zajištění bezpečnosti žáků. • Vedeme žáky k neustálému zdokonalování se v práci na počítači. • Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a

	<p>reálné možnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při práci vytváříme bezpečné pracovní prostředí. • Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce, volíme k činnostem vhodné ochranné prostředky a pracovní pomůcky, poukazujeme na jejich důležitost. • Vlastním příkladem vedeme k péči o životní prostředí. • Zdůrazňujeme potřebu ochrany vlastního zdraví a životního prostředí a upozorňujeme na nebezpečí plynoucí z nedodržování zásad ochrany zdraví a životního prostředí. • Seznamujeme žáky s jednoduchými pracovními úkony a základními nástroji v dílně, kuchyni, na pozemku, ve třídě. • V rámci předprofesní přípravy poukazujeme na reálné možnosti pracovního uplatnění. • Zařazujeme časté relaxační chvíle, pohybová cvičení k uvolnění ruky, provádíme hry na rozvoj zrakové a sluchové pozornosti. • Sled pracovních úkonů rozfázujeme-názorně pomocí obrázků popisu nebo jinou grafickou úpravou.
--	---

II.DÍL ŠVP	
KOMPETENCE K UČENÍ	
Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:	Výchovně vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat. • Poznává a rozlišuje základní piktogramy. • Poznává tiskací písmena. • Napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti. • Používá učební a rehabilitační pomůcky. • Orientuje se ve strukturovaném učení • Ovládá základy komunikace a využívá je ke svému vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • Zadáváme jednoduché a srozumitelné pokyny. • Nacvičujeme chápání pokynů od jednoduchých ke složitějším • Pomocí názoru a rozvíjením smyslového vnímání vytváříme podmínky k dorozumívání • Zařazujeme kinetické hry na rozvoj hrubé a jemné motoriky a smyslového vnímání • Vytváříme návyky opakováním • Nabízíme různé možnosti nácviku k osvojení daného poznatku dané dovednosti • Používáme obrazový a notový materiál • Provádíme přiřazování a výběr (nástroj a obrázek) (vyber písničku, nástroj...) • Dáváme dostatek prostoru na reakci • Znázorňujeme obsah písni obrázkem s textem • Zařazujeme do výuky rytmické vyjadřování pomocí těla • Fyzicky vedeme nebo polohujeme žáka k tanci a pohybu • Podporujeme manipulaci a experimentování se zvuky různých hudebních nástrojů • Upravujeme nástroje podle individuálních možností žáka • Seznamujeme s různými hudebními nástroji, používáme při zpěvu notový materiál a obrázky písni • Využíváme učebnice, zpěvníky, listy s písněmi a výukové programy • Důsledně spojujeme slovní pokyn s gesty ve všech situacích i mezi pedagogy • Pracujeme s pojmy, znaky a symboly, které jsou

	<p>přiměřené žakovým schopnostem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Již osvojené pojmy, znaky a symboly neustále procvičujeme. • Žákovi pozornost udržujeme střídáním metod práce. • Piktogramy používáme k orientaci v programu dne. • S piktogramy pracujeme při všech činnostech v průběhu dne. • Při práci s piktogramy spolupracujeme s rodinou žáka. • Tiskací písmena přiřazujeme ke stejným písmenům v předloze. • Tiskací písmena spojujeme s obrázky (písmeny z látky, kartonu,...) • Soustavně upevňujeme znalost tiskacích písmen. • Předvádíme jednoduché pohyby a činnosti. • Náročnost předváděných pohybů a činností zvyšujeme pozvolna s ohledem na žakovy schopnosti. • Pohyby a činnosti vždy předvádíme se slovním doprovodem. • Vedeme žáka k pochopení účelu pohybu či činnosti. • Využíváme při výuce poslech relaxační huby. • Pro snadnější pochopení učiva užíváme učební a rehabilitační pomůcky. • Pomocí pomůcek zvyšujeme žákův zájem o učivo a udržujeme jeho pozornost. • Používáme takové učební a rehabilitační pomůcky, které žáka nenásilně vedou k zapojení všech smyslů. • Dbáme na široké spektrum pomůcek a jejich každodenní používání • Vedeme žáky s schopnosti samostatně se rozhodovat o volném čase • Vedeme žáky ke struktuře při jednotlivých činnostech
--	--

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	
Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:	Výchovně vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší známé situace na základě nápodoby či opakování. • Chápe a plní jednoduché příkazy. • Orientuje se v okolním prostředí. • Orientuje se v časovém režimu dne. • Překonává pocity strachu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opakovaně připravujeme situace, s nimiž se žák v životě setkává. • Předvádíme možné způsoby řešení. • Dodržuje danou strukturu hudebních činností • Při hudebních činnostech provádíme různé formy realizace • Vyzíváme žáka k nápodobě a opakování pohybů, zpěvu a rytmu • Využíváme hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, tempo při komunikaci se žáky). • Překládáme žakovy příkazy srozumitelnou formou. • Vyjádřením všech žakových pocitů motivujeme k plnění úkolů • Zařazujeme do výuky návštěvy různých kulturních akcí

	<p>mimo školu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zařazujeme písně a poslech s různou tematikou. • Poznáváme různé hlasy a zvuky • Využíváme různé rytmické a hudební nástroje k realizaci rituálů k zahájení a ukončení hudební činnosti. • Přibližuje žákům časový režim dne prostřednictvím opakováním činností • Používáme a seznamujeme žáky s různými hudebními i nehudebními zvuky. • Nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které by mohli využít při řešení problémových situací. • Cíleně nacvičujeme lenost žáků požádat o pomoc gestem, slovem, symbolem. • Vhodnou komunikací a znalostí chování žáků přecházíme konfliktním situacím. • Vyzýváme žáka k nápodobě pohybů a reakcí v daných situacích. • Srozumitelnou formou předkládáme žákovi příkazy. • Vedeme žáka k plnění povinností • Označujeme prostory, v kterých se žák nachází. • Vyzýváme žáka k pohybu po okolí. • Zabraňujeme nepochopení směrového pohybu. • Přibližujeme žákovi časový režim dne prostřednictvím opakujících se činností. • Pěstujeme u žáka zdravé sebevědomí. • Vytváříme bezpečné a přátelské prostředí. • Ujistíme žáka o tom, že vše je možné vyřešit.
--	--

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	
Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:	Výchovně vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami komunikace. • Vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky. • Reaguje na své jméno. • Reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas. • Dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem. • Dorozumí se jakýmkoliv komunikačními prostředky s lidmi ve svém okolí. • Aplikuje naučené komunikační dovednosti k životu mezi lidmi ve společnosti. • Adekvátně vyjádří své přání. • Chápe prožitek a vyjádří jej adekvátním 	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracujeme s logopedem a s rodinou. • Vytváříme atmosféru důvěry a podnětné prostředí pro různé formy komunikace. • Vytváříme a používáme pomůcky pro alternativní komunikaci. • Pro posílení všestranné komunikace zapisujeme aktivity žáka ve škole do deníku a rodiče informují o víkendovém dění. • Motivujeme ke komunikaci a zároveň poskytujeme dostatek času na odpověď. • Klademe otázky a podnětujeme k odpovědi (přiměřeně žakovým možnostem a schopnostem). • Podporuje všechny formy sebevyjádření a poskytujeme k němu dostatečný prostor. • Podporujeme a klademe důraz na to, aby žáci vyjadřovali souhlas či nesouhlas, je-li něco v nepořádku, po obdržení chtěné věci aby poděkovali. • Vizualizací řeči podporujeme komunikativní dovednosti. • Zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních

<p>chováním.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří a obhájí svůj názor pomocí naučených komunikačních kanálů. 	<p>pokynů, obrazových materiálů a běžně užívaných textů a symbolů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvojem aktivní a pasivní slovní zásoby podporujeme schopnost komunikovat s vrstevníky i ostatními lidmi-organizujeme aktivity, při kterých se setkávají a spolupracují žáci z ostatních tříd. • Zařazujeme písně a hudebně pohybové hry s využitím jmen žáků a učitelů. • Podporujeme kooperaci při výměně nástrojů s oslovením žáka a učitele jménem. • Využíváme píseň jako prostředek ke komunikaci s ostatními. • Při rytmizaci a hudebně pohybových hrách využíváme jména žáků a dospělých. • Poslechem hudby motivujeme žáky k vyjádření svých pocitů. • Pomocí hry na hudební nástroje žáci vyslovují své potřeby a emoce. • Tancem a pohybem do rytmu dokazujeme žákům jejich jedinečnost a ukazujeme jiné formy komunikace. • Podporujeme všechny formy sebevyjádření při zpěvu a hudebních, výtvarných činnostech. • Hodnocením vlastní osoby a ostatních připravujeme žáky k vyjádření a obhájení svého názoru. • Muzikoterapií, arteterapií navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků. • Vytváříme a opakujeme hudební činnosti, při kterých žáky oslovujeme jménem. • Komunikujeme pomocí smyslů, zpěvem a pohybem. • Názorem či obrazovým materiálem usilujeme o pochopení daného úkolu. • Využíváme rytmizaci, melodizování, přiřazování a výběr se zrakovou podporou. • Pomocí krátkých stejných melodií, utváříme rituály pozdravu a loučení. • Používáme různé pohyby těla a rytmické doprovody jako prostředek k jiné komunikaci. • Využíváme dechová a fonační cvičení a hudebně pohybové hry k podpoře pozdravu. • Volíme individuální, citlivý přístup – komunikujeme dotýkáním, vnímáme řeč těla, komunikujeme pomocí smyslů, komunikačních tabulek či verbální formou. • Povzbuzujeme k vyjadřování i k reakci na mluvenou řeč. • Vytváříme a opakujeme situace, které pomáhají dítěti reagovat na své jméno a orientovat se ve svém okolí /iniciální dotek. • Používáme jednoduchá sdělení, komunikujeme s dítětem na úrovni, které rozumí.
---	--

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:

Výchovně vzdělávací strategie

<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla. • Zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí. • Rozlišuje osoby různého pohlaví (chlapec – dívka, muž – žena). • Navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím. • Spolupracuje se svými učiteli a spolužáky. • Chová se zdrženlivě k neznámým osobám. • Prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytujeme žákovi dostatek podnětů, aby si uvědomoval svoje tělo. • Smyslové podněty doprovázíme slovním komentářem. • Posilujeme uvědomování sebe sama prostřednictvím smyslové stimulace a interpersonálních vztahů. • Nacvičujeme adekvátní chování v novém prostředí pomocí návštěv v různých prostředích (kino, obchod,..) • Na podporu sociálního chování zařazujeme praktické činnosti a modelové situace. • Sledováním vhodných pořadů a četbou vytváříme představu o vztazích mezi lidmi • Pojmenováváme členy rodiny, využíváme fotografií, spolupracujeme s rodinou a vytváříme prostor pro vzájemné setkávání. • Podporujeme začleňování v rámci třídy a volíme takové formy práce, aby se mohl každý uplatnit. • Upozorňujeme na rozdíly mezi mužem a ženou. • Vedeme žáky k rozlišování dámských a pánských toalet za pomoci symbolů. • Podporujeme rozlišování osob ve třídě, rozvíjíme poznávání a manipulaci věcí, i které patří žákovi. • Zařazujeme práci ve skupinách a tím rozvíjíme sociální dovednosti potřebné k týmové spolupráci. • Společnými akcemi, soutěžení a projekty utváříme a posilujeme u žáků kladné vztahy s vrstevníky. • Dramatizací, veřejným vystupováním a návštěvami kulturních akcí upevňujeme základní společenské návyky. • Využíváme veřejná vystoupení ve škole k seznámení s rodinou a dalšími lidmi. • Podporujeme při hudbě tanec v páru. • Rozlišujeme společný tanec všech o tance chlapce s dívkou. • Při výrobě různých kostýmů upozorňujeme na rozdíly v oblečení. • Při návštěvách ostatních škol vedeme žáky k seznamování a utváření přátelských vztahů. • Vytváříme podmínky k integraci žáků. • Při hudebních a pohybových činnostech vedeme žáky ke spolupráci s ostatními spolužáky. • Svým příkladným chováním a názornými ukázkami různých situací vytváříme pravidla správného chování. • Navozujeme při výchovách klidnou atmosféru • Podporujeme žáky ve svobodném projevu. • Využíváme poslechu hudby k relaxaci. • Povzbuzujeme žáky k zapojení do všech výchovných činností. • Chválíme a utvrzujeme žáky v úspěchu. • Při hudebních činnostech využíváme tělo jako hudební nástroj. • Při tanci se vyjadřujeme pohybem svého těla. • Kombinujeme hru na tělo s hudebními nástroji . • Při tanci podporujeme všechny projevy emocí žáka.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnotíme společně i individuálně chování jednotlivých žáků, klademe důraz i na hodnocení nonverbální • Vytváříme stereotypy chování umožňující adekvátní navázání kontaktu. • Oceňujeme a rozvíjíme kladné projevy chování a pozitivní emoční ladění. • Simulujeme žáka v jeho zájmu o okolí. • Poskytujeme všechny dostupné prostředky AAK podporující komunikaci. • S žákem komunikujeme srozumitelně a jednoduše, poskytujeme dostatek času, o způsobu komunikace informujeme i jeho nejbližší okolí. • Svým příkladem, modelovými situacemi, situačními scénami rozlišujeme různé způsoby chování v kontaktu se známou a neznámou osobou. • Srozumitelně upozorňujeme na možné nebezpečí v kontaktu s neznámými lidmi. • Vytváříme stereotypy chování, které žáka v rizikových situacích ochrání. • Společnými akcemi, soutěžemi a projekty, veřejným vystupováním posilujeme u žáků jejich sebevědomí.
--	---

KOMPETENCE PRACOVNÍ	
Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:	Výchovně vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny. • Poznává, pojmenovává a používá předměty denní potřeby. • Rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje. • Využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály. • Podílí se na jednoduchých praktických činnostech. Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně a systematicky trénujeme zvládnání nejjednodušších úkonů sebeobsluhy a hygienických návyků s využitím vizualizace. • Poskytujeme dostatečný časový prostor pro jejich získání. • Usilujeme o nejvyšší možnou samostatnost. • Při běžných činnostech pojmenováváme používané předměty a dbáme na zpětnou vazbu. • Využíváme reálné předměty a vytváříme konkrétní situace každodenního života. • Vytváříme pracovní stereotypy, poskytujeme dostatečný časový prostor pro jejich fixaci. • Vhodnými prostředky motivujeme žáka k činnosti, jdeme příkladem. • Vhodnou formou hodnotíme výsledky práce. • Dbáme na dokončení zadaného úkolu, včetně následného úklidu. • Podporujeme žáky ve zkoumání nových možností užití různých materiálů a předmětů a v prohlubování již známých možností. • Vedeme žáky k rozeznávání symbolického zobrazení předmětu denní potřeby od reálného k jejich užití. • Zařazujeme hru na rytmické a hudební nástroje. • Používáme při výchovných činnostech různé pomůcky, nástroje a demonstrujeme jejich správné využití. • Experimentujeme a poznáváme různé zvuky a tvary nástrojů a pomůcek. • Pomocí kresby při poslechu hudby vyjadřujeme své

	<p>emoce.</p> <ul style="list-style-type: none">• Společně připravujeme a vytváříme kostýmy na různá vystoupení.• Využíváme při hodinách možnost výroby různých vlastních pomůcek.• Rozšiřujeme slovní zásobu a používáme slovní pokyny a návodné karty s pracovním postupem vzhledem k provádění práci.• Pracovní postupy konzultujeme s rodiči a harmonicky spolupracujeme.
--	--

3.3. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

3.3.1. Základní škola speciální - charakteristika oboru vzdělání

- Základní vzdělávání, kterým se dosahuje stupně *základy vzdělání*, se realizuje oborem vzdělání *základní škola speciální*.
- V souladu se školským zákonem je pro realizaci základního vzdělávání v základní škole speciální vydán Rámcový vzdělávací program pro základní školu speciální (dále jen RVP ZŠS).
- Žáci s těžkým mentálním postižením, žáci s více vadami a autismem mají právo se vzdělávat v základní škole speciální. (**§ 48 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)**)
- Pro jejich přípravu na vzdělávání lze zřídit přípravný stupeň základní školy speciální. (**§ 8 odst. 10 vyhlášky č. 73/2005 Sb, § 17 vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských výchovných, ubytovacích a účelových zařízeních.**)
- Vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením se může realizovat jiným způsobem plnění školní docházky. (**§ 40, § 42 zákona č. 561/2004 Sb**)
- Základní škola speciální poskytuje vzdělávání žákům s takovou úrovní rozumových schopností, která jim nedovoluje zvládat požadavky obsažené v RVP ZV ani RVP ZV-LMP, ale umožňuje jim, aby si ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči osvojovali základní vědomosti, dovednosti a návyky.
- Vzhledem k několika stupňům mentálního postižení lze často velmi obtížně stanovit jeho hloubku. Proto bylo pro potřeby zařazování do edukačního systému přistoupeno ke klasifikaci stupňů mentálního postižení podle 10. revize Světové zdravotnické organizace (WHO).
- **10. revize WHO v MKN** uvádí hlavní diagnostické vodítka pro určení hloubky mentální retardace IQ, které je v případě žáků vzdělávaných v základní škole speciální v rozmezí 20 – 49. U středně těžké mentální retardace dosahuje IQ hodnot 35 – 49 (odpovídá mentálnímu věku 6 – 9 let), u těžké mentální retardace se IQ pohybuje v pásmu 20 – 34 (odpovídá mentálnímu věku 3 – 6 let), u hluboké mentální retardace IQ dosahuje nejvýše 20 (odpovídá mentálnímu věku pod 3 roky).
- Mentální retardace je definována jako neschopnost dosáhnout odpovídajícího stupně vývoje vzhledem k věku a vytvoření sociální závislosti kvůli neodpovídajícímu porušenému nebo zastavenému
- Do skupiny žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami jsou zařazeni i žáci s hlubokým mentálním postižením, kterým je tím umožněn rovný přístup ke vzdělání.
- RVP ZŠS obsahuje dva díly, které jsou zpracovány podle stupně mentálního postižení žáků a jsou navzájem plně prostupné.

Díl I – Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Díl II – Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Povinnost školní docházky

- Základní vzdělávání žáků se realizuje v rámci povinné školní docházky po dobu devíti školních let, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku.
- Žákovi se zdravotním postižením může ředitel školy ve výjimečných případech povolit pokračování v základním vzdělávání do konce školního roku, v němž žák dosáhne dvacátého roku věku, v případě žáků s těžkým mentálním postižením, žáků s více vadami a žáků s autismem pak se souhlasem zřizovatele do dvacátého šestého roku věku. (**§ 36, § 55 odst. 1, 2 zákona č. 561/2004 Sb., zákon č. 158/2006 Sb. změna § 55 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.**)
- Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.
- O odkladu školní docházky rozhoduje ředitel školy na základě písemné žádosti zákonného zástupce dítěte, která musí být doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře. (**§ 37 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb**)

Formy speciálního vzdělávání žáků se zdravotním postižením (§ 3 vyhlášky č. 73/2005 Sb)

Speciální vzdělávání je zajišťováno:

- v základní škole speciální;
- formou individuální integrace ve třídách základní školy nebo školy samostatně zřízené pro žáky s jiným druhem postižení podle individuálního vzdělávacího plánu;
- formou skupinové integrace ve třídě, oddělení nebo skupině zřízené pro žáky se zdravotním postižením v základní škole nebo základní škole samostatně zřízené pro žáky s jiným druhem zdravotního postižení;
- v rámci jiného způsobu plnění povinné školní docházky, který je stanoven zákonem (individuální vzdělávání, vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením).

Organizace vzdělávání v základní škole speciální

- Vzdělávání v základní škole speciální může s předchozím souhlasem ministerstva trvat deset ročníků; první stupeň je tvořen 1. – 6. ročníkem, druhý stupeň 7. – 10. ročníkem. **§ 46 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb**
- Vyučovací hodina může být rozdělena na více jednotek podle individuálních schopností a potřeb žáků. **§ 26 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb**
- převedení žáka do vzdělávacího programu základního vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením nebo vzdělávacího programu základní školy speciální rozhoduje ředitel školy na základě písemného doporučení odborného lékaře a školského poradenského zařízení, pouze s předchozím písemným souhlasem zákonného zástupce žáka.
- Ředitel školy je povinen informovat zákonného zástupce žáka o rozdílech ve vzdělávacích programech.
- V případě přeražení do jiného vzdělávacího programu zařadí ředitel školy žáka do ročníku, který odpovídá dosaženým znalostem a dovednostem žáka. **§ 49 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb**

- Zařazení žáka se zdravotním postižením do některé formy speciálního vzdělávání může předcházet diagnostický pobyt tohoto žáka ve škole, do níž má být zařazen, a to v délce 2 až 6 měsíců. § 9 odst. 3 vyhlášky č. 73/2005 Sb

Hodnocení výsledků vzdělávání

- Výsledky vzdělávání v základní škole speciální se hodnotí slovně. § 51 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb

Ukončování základního vzdělávání a získání dokladu o dosaženém stupni vzdělání

- Žák splní povinnou školní docházku uplynutím období školního vyučování ve školním roce, v němž dokončí poslední rok povinné školní docházky.
- **Stupeň základy vzdělání** žák získá ukončením vzdělávacího programu pro vzdělávání žáků v základní škole speciální, případně ukončením kurzu pro získání základů vzdělání organizovaného základní školou speciální.
- **Dokladem o dosažení základů vzdělání je vysvědčení** o ukončení devátého, popřípadě desátého ročníku nebo vysvědčení o ukončení kurzu pro získání základů vzdělání.
- Tato vysvědčení jsou opatřena doložkou o získání stupně vzdělání. § 45, § 54, § 55 zákona č. 561/2004 Sb.

3.3.2. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Do Základní školy speciální jsou vřazováni žáci s mentálním postižením a kombinovanými vadami.

Čím je škola vyjímečná

- Škola se specializuje na vzdělávání žáků s poruchou autistického spektra a má s tímto postižením dlouholeté zkušenosti. Díky spolupráci s APLA Praha a koordinátorkou pro děti s PAS pro Plzeňský kraj dosahuje škola výborných výsledků při vzdělávání těchto dětí.
- Strukturované učení u dětí s PAS
- Využití krabicových úloh při vzdělávání žáků s PAS
- Škola využívá při výchově a vzdělávání různé druhy alternativní komunikace. Vzhledem k tomu, že velké množství žáků nemluví verbálně, je tato oblast velmi důležitá.
- Využívá se tato alternativní komunikace:
 - VOKS (výměnný obrázkový komunikační systém)
 - Znak do řeči
 - Piktogramy
 - Makaton
 - Předmětová komunikace
 - Znaková řeč
 - Komunikační panely, komunikační slovníky

- Na kvalitě přidává škole též možnost individuální rehabilitace ve všech pracovištích školy. Rehabilitační pracovníci cvičí s dětmi podle doporučení lékaře a instrukcí rodičů.
- V každé třídě pracuje souběžně více pedagogických pracovníků
- Každý žák, který nesplňuje vzdělávací program má svůj individuální plán.
- Žáci mají možnost v rámci družiny se zapojit do práce v zájmových kroužcích.
- Pro žáky každý rok připravujeme školu v přírodě.
- Využití počítačů a interaktivních pomůcek ve výuce (interaktivní tabule, speciální klávesnice, dotykové obrazovky,
- Alternativní metody: čtení (globální čtení, sociální čtení), matematika (Netty Engels)
- Škola bere ohled na sociálně znevýhodněné žáky. Rodiče mají možnost zažádat vedení školy o úlevy z placení školného. Sociálně znevýhodnění žáci mají možnost čerpat z darů příspěvek na hipoterapii.

Vzdělávání žáků s mentálním postižením

Škola speciálně zajišťuje výchovu a vzdělávání žáků se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením.

Zajišťujeme:

- Kvalifikovanou speciální pedagogickou péči (individuální přístup, respektování pomalého pracovního tempa, individuální logopedickou péči)
- Speciální metody práce (globální čtení, hůlková písanka....)
- Vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- Zdravotní a rehabilitační tělesnou výchovu
- funkce asistenta pedagoga do tříd
- Domácí výuku v případě, že žák nemůže ze závažného důvodu plnit školní docházku ve škole
- Školu v přírodě
- Speciální kompenzační a reedukační pomůcky

Vzdělávání žáků s kombinací postižení

1. MP + sluchová vada
 2. MP+ zraková vada
 3. MP + tělesná vada
 4. MP+ autismus
 5. MP+ porucha komunikačních dovedností
- Jedná se o žáky postižené dvěma či více vadami, kauzálně na sobě nezávislými.
 - Využíváme speciálně pedagogické reedukační a kompenzační pomůcky vzhledem k typu postižením.